

Copydan/
Verdens TV
AVU-medier
KulturPlus
Arkiv

Et kulturelt kredsløb, der styrker dansk kultur

Ophavsret betyder jo egentlig bare, at den, der har produceret f.eks. et stykke musik eller en film, har ejendomsretten til det stykke kultur, vedkommende har produceret. Jesper Klein forklarede mig engang, at betaling for ophavsretten svarer til, at en snedker skulle have betaling, hver gang der var én, der åbnede den dør, han havde snedkereret. Derfor har vi i Danmark en stolt tradition for via ophavsretten at beskytte indholdet, og via aftalelicens at sikre, at indholdet kan blive brugt mod betaling til rettighedshaverne. Nok er Danmark et lille land, men vi bokser over vores vægtsklasse, som Obama ville have sagt, når vi ser på kvaliteten af vores dramaserier, dokumentarer og film. Og sådan skal det også være fremover i en verden, hvor den teknologiske udvikling kun går hurtigere og tech-virksomhederne spiller en større og større rolle.

Jan E. Jørgensen | MF, Venstre

Foto | Jan E. Jørgensen

Foto | Mogens Jensen

Dansk produceret tv, musik og film er en vigtig del af vores fælles kultur og et samlingspunkt for os alle. Gennem dansk drama, dokumentarer og debatprogrammer får vi adgang til hinandens fortællinger, og vi lærer hinanden bedre at kende. I Danmark har vi via aftalelicens, ophavsret og betaling fra virksomheder, der laver forretning på indholdet, sikret et kredsløb, som er med til at finansiere nyt dansk indhold. Adgang til dansk tv-, musik- og film-indhold af høj kvalitet er ikke en selvfølge, når man er et folk på knap seks millioner mennesker, så det er noget, vi skal værne om.

Mogens Jensen | MF, Socialdemokratiet

Det aftalebaserede rettighedssystem giver os alle sammen mere kultur

Ophavsrettigheder styrker dansk kultur i et globalt og digitaliseret marked

I Danmark har vi udviklet en unik rettighedsmodel, der sikrer, at mediebranchen og kulturlivet får betaling for deres ophavsrettigheder, når virksomheder laver forretning på indholdet. Denne betaling er med til at sikre, at vi kan opretholde en mangfoldig produktion af dansk kvalitetsindhold i et digitaliseret og globalt medielandskab.

Folketinget står bag ophavsretsloven. Loven siger, at dem som gerne vil bruge tv-, musik- og filmindhold, kan få lov til det mod betaling til de rettighedshavere, der har lavet indholdet. Gruppen af rettighedshavere består af skuespillere, musikforlægger, fotografer, instruktører, sangere, producenter, dramatikere, musikere, journalister, animatorer, musikselskaber, kapelmestre, forfattere, scenografer, komponister m.fl.

Det aftalebaserede rettighedssystem sikrer adgang til indhold og betaling til rettighedshavere

Aftalerne i henhold til ophavsretsloven sikrer, at indholdet kan blive brugt bredt, samtidig med at rettighedshaverne modtager betaling, når andre bruger deres arbejde og laver forretning på indholdet. Det er Copydan, der på vegne af skabende og udøvende kunstnere samt tv-, musik- og filmproducenter indgår aftaler om brug af tv, musik og film. Folketinget har skabt grundlaget og rammerne for Copydan. Copydan er formelt stiftet og styret af kunstnere og kulturproducenter i Danmark.

Foto | Carsten Sneibjerg

Hver gang vi alle nyder godt af dansk produceret film, musik og tv, betaler vi en lille sum penge til de skabende og udøvende kunstnere og kulturproducenter, som står bag produktionen. De penge udgør hjørnестenen i det aftalebaserede rettighedssystem, og de sikrer skabelse og produktion af nyt dansk kvalitetsindhold år efter år.

Christina Rosendahl | Filminstruktør

Et kulturelt kredsløb

Copydan repræsenterer kunstnere og producenter inden for tv-, musik- og filmområdet

Kunstnere og producenter har på visse områder sat Copydan til at indgå aftaler på deres vegne. Virksomheder kan herved via en aftale med Copydan få adgang til brug mod betaling. Dette system kaldes det aftalebaserede rettighedssystem. Modellen virker helt ned til den enkelte rettighedshaver. De mange organisationer, som repræsenterer rettighedshaverne (fx Dansk Skuespillerforbund, IFPI, Danske Filmfotografer, Producentforeningen), fordeler virksomhedernes betaling til de enkelte rettighedshavere. Rettighedsbetalingen kan udgøre 25% af en skuespillers løn og være afgørende for, om en producent har sorte eller røde bundlinjetal.

Målet er, at alle de gode produktioner kan blive brugt og skabe værdi til glæde for virksomheder og befolkningen samtidig med, at kunstnerne og producenterne løbende får betaling for rettighederne til de produkter, de har skabt. Dette udgør et velfungerende kulturelt kredsløb.

En dansk lovgivning og model, der imødekommer digitaliseringen

Danmark er på mange områder foregangsland i Europa, når det drejer sig om at skabe nye forretningsmodeller og muligheder for brugerne og virksomhederne. Danmark var først med digitale tjenester som DR Arkiv og Start Forfra helt tilbage i 2009. EU og forskellige europæiske lande er begyndt at indføre løsninger, som ligner de velfungerende danske og den danske ophavsretslov.

Den danske ophavsretslov er blevet moderniseret af flere omgange for at sikre teknologineutralitet. Det såkaldte DSM-direktiv implementeres i ophavsretsloven i 2023 for at imødekomme den digitale udvikling i medie- og kulturbranchen.

“

Det aftalebaserede rettighedssystem er til gavn for rettighedshaverne og det øvrige erhvervsliv. Det er et uundværligt grundlag for honorering af rettighedshavere og kommerciel anvendelse af produkter, som er beskyttet af ophavsret.

Brian Mikkelsen | Adm. direktør, Dansk Erhverv

Det aftalebaserede rettighedssystem

Slutbrugere af tv, musik og film

Brugere af audiovisuelt indhold

Fx tv-distributører, tele-operatører og andre virksomheder, der laver forretning på at tilbyde kunstnere og producenters indhold.

- indgår aftale om brug af indhold med Copydan.
- betaler vederlag til Copydan for brugen.

Brugere af audiovisuelt indhold

Copydan

- får mandat fra medlemsorganisationerne.
- indgår aftaler med virksomheder/institutioner.
- opkræver vederlag.
- sender vederlag til medlemsorganisationerne efter fordelingsnøgler.

Copydan

Medlemsorganisationer

Branche- og faglige organisationer

- får mandat fra rettighedshaverne.
- giver mandat til Copydan.
- fastsætter fordelingsnøgler.
- udbetaler vederlag til rettighedshaverne.

Musikere

Producenter

Skuespillere

Instruktører

Øvrige
rettighedshavere

Individuelle rettighedshavere

- overdrager rettigheder til medlemsorganisationerne.
- modtager vederlag fra medlemsorganisationerne.

Betalingen sikrer løn og nye investeringer

Skæve og korte ansættelsesforhold

Mange kunstnere har skæve og korte ansættelsesforhold, ulønnede udviklingsperioder og perioder helt uden kunstnerisk arbejde, samt typisk ingen arbejdsmarkedspension at falde tilbage på. Her er betaling for brugen af indholdet fra fx tv-distributørerne med til at sikre kunstnerne et indkomstgrundlag over tid.

Pengene er ikke alene løn for det arbejde, der bliver udført her og nu. For mange producenter er det også midler til investering i nye produktioner. Eftersom rettighedshaverne først får en del af deres løn, når indholdet bruges, kan produktionsomkostningerne holdes nede. Betalingen afhænger af, hvor meget indholdet bruges og derved er værd. På den måde tager rettighedshaverne en del af investeringsrisikoen, og der kan bedre blive råd til at sætte nye tv- og filmprojekter i søen.

Den danske rettighedsmodel sikrer et fortsat højt niveau af dansk produceret indhold til glæde for branchen, befolkningen og kulturlivet.

Godkendt af Kulturministeriet

Copydan er godkendt af Kulturministeriet til at indgå aftaler med brugerne, så fx tv-distributører, tele- og mobiloperatører og andre, der laver forretning på indholdet, kan bruge ophavsretligt beskyttet tv-materiale uden at spørge alle rettighedshavere hver gang. Det kaldes aftalelicens og betyder i praksis, at rettighedshaverne har givet Copydan mandat til at indgå aftaler på vegne af alle rettighedshavere.

Aftalelicens gør det let at indgå aftaler om brug af indhold

Var systemet ikke skruet sådan sammen, skulle tv-distributøren eller skolelæreren, som vil vise en tv-udsendelse, spørge alle de medvirkende om lov. Det ville være en umulig opgave.

Ophavsret er vigtigt for den enkelte kunstner. Det gør det muligt at leve af sit arbejde som kreativ. Og det gør, at vi alle får glæde af godt indhold, som kan underholde, inspirere og udvikle os. Som samfund er det også vigtigt med aftalelicens, så virksomheder nemt kan bruge indholdet mod betaling til de kreative. Skiftende regeringer har via ophavsret og aftalelicens fået skabt gode løsninger i Danmark. EU og landene i Europa er begyndt at følge trop. Rettighedsmodellen er løbende med til at sikre finansieringen og produktionen af nyt dansk indhold.

Zenia Stampe | MF, Radikale Venstre

En dansk tv-verden i evig forandring

Internationale streamingtjenester har sat nye standarder for tv-forbrug

For at imødekomme danskernes efterspørgsel på nye måder at se tv og film på, har tv-distributørerne og rettighedshaverne i samarbejde udviklet nye og moderne tv-produkter. Den første digitale tv-tjeneste i Danmark blev lanceret i 2008 og hed "StartForfra". Så kom "Sidste døgn" i 2010, der gjorde det muligt for seerne at se udsendelser, der havde været sendt inden for de sidste 24 timer. Siden er mulighederne for at tilgå tv-indhold blevet udvidet med mange flere nye digitale tjenester i takt med, at de internationale streamingtjenester har gjort deres indtog i Danmark og udviklet markedet og produkterne yderligere.

Nye moderne tv-produkter er blevet udviklet for at imødekomme efterspørgslen

I dag kan man se indholdet og tv-udsendelserne, når det passer den enkelte bedst og på den skærm og enhed, man har ved hånden – uanset om man sidder i toget, i sommerhuset eller hjemme i stuen.

Der er fuld bevidsthed om, at vi har en tv-verden i konstant forandring, og derfor bliver der hele tiden arbejdet på at forbedre adgangen til indholdet, så det er tidssvarende og lever op til kravene fra nutidens tv-seer.

Jeg har været mange år i tv-branchen og har over årene oplevet, at vi bare er blevet bedre og bedre til at samarbejde og skabe værdi mellem kunstnere, kulturskabere og tv-distributører. Det, at der løbende sikres nye penge til dansk tv-indhold er helt afgørende for os alle - uanset om man er forbruger eller tager den store samfundsbrille på. Rettighedssystemet og det at vi kan lave aftaler om tingene, sikrer det store udbud og kvaliteten af dansk indhold.

Bernt Freiberg |

Formand for sammenslutning af selvstændige antenneforeninger i Danmark 'Antennesammenslutningen af 2012'

Betaling kommer i stigende grad fra digitale tjenester og nye aktører

Tv-distributørerne fylder mindre, mens nye aktører kommer til

På grund af den digitale udvikling og den ændrede måde at se tv på, vil der i de kommende år ske et fald i betalingen fra tv-distributørerne, som har et vigende kundetal.

Den faldende vederlagsbetaling fra tv-distributørerne vil til en vis grad blive udlignet af, at nye aktører kommer til. Det er blandt andet tele-og mobiloperatører, techvirksomheder samt andre virksomheder, som betaler for brug af indhold, der understøtter deres forretning. Betalingerne kommer desuden fra uddannelsessektoren, herunder skoler, universiteter, professionshøjskoler samt andre institutioner, der benytter audiovisuelt indhold i deres undervisning og formidling.

Fokus på samarbejde og sikre adgang til indholdet

Rettighedshaverne og deres organisationer er glade for det gode og udviklende samarbejde, der finder sted mellem de nye og de gamle aktører på det danske tv-marked. Det har resulteret i, at vi i Danmark har en stor og rig kulturproduktion med adgang til nogle af de bedst sammensatte indholdsprodukter i verden.

Rettighedshaverne har samtidig stort fokus på at samarbejde og sikre adgang til indholdet på lige vilkår for alle betalende aktører – nye såvel som gamle.

Foto | Gyrithe Lemche

Indtægterne fra Copydan er for mange producenter helt afgørende for økonomien i vores produktionsvirksomheder. Uden indtægterne vil min virksomhed ikke kunne få investeringer og satsninger tjent hjem, og heller ikke kunne allokere nødvendige ressourcer til at tænke innovativt og udvikle nyt dansk Indhold. Det er derfor vigtigt at sikre, at de rettigheder som knytter sig til indtægterne fortsat bevares af producenterne og fortsat skaber betaling via Copydan-systemet.

Thomas Heurlin | Tv-producent

Dem, der bruger andres indhold, skal betale for det

Princippet bag rettighedssystemet

Hvem er det, der indgår aftaler med Copydan om betaling for brugen af indhold? Svaret på dette spørgsmål er, at det ifølge loven er alle dem, som bruger rettighedshavernes indhold i forretningsøjemed, i undervisning og formidling mm. Dem, der bruger andres indhold, skal betale for det.

Copydan håndterer rettigheder inden for tv, musik og film i for- eningerne Copydan Verdens TV, Copydan AVU-medier, Copydan KulturPlus og Copydan Arkiv. Den betaling, som Copydan modtager fra brugerne af rettigheder, får rettighedshaverne via deres branche- og fagorganisationer.

Det vil sige, at en instruktør modtager penge fra Danske Filminstruktører, en journalist fra Dansk Journalistforbund osv. Det er de bagvedlig- gende rettighedshavere, der beslutter, hvordan pengene skal fordeles.

STV Production A/S

Badehotellet | Jens Jacob Tychsen, fotograf Mike Kolloffel/TV 2

Dansegarderoben | Milie Lehfeldt, Marie Bach Hansen og Eva Jin, fotograf Tine Harden/TV 2

STV-Production A/S

STV Produktion A/S

Copydan/ Verdens TV AVU-medier KulturPlus Arkiv

Historien om Copydan

Historisk har det altid været en udfordring at sikre, at skuespillere, musikere, fotografer, dramatikere, sangere, journalister, animatorer, instruktører, kapelmestre, forfattere, scenografer, komponister og andre kunstnere samt tv-, musik- og filmproducenter får betaling, når andre bruger det indhold, de har skabt.

I 1970'erne satte den teknologiske udvikling gang i mulighederne for at kopiere og bruge audiovisuelt indhold. Den nye brug af indhold krævede aftale med hver enkelt rettighedshaver. Det var kompliceret for både brugere og rettighedshavere.

Parallelt etablerede Folketinget ordninger i ophavsretsloven, hvor brugere kunne få adgang til at bruge indhold mod at betale til de skabende og udøvende kunstnere samt producenter. Derved blev grundlaget for den danske rettighedsmodel skabt.

I 1977 gik rettighedshaverne sammen om at skabe en organisation, som gjorde det lettere at bruge og administrere rettighederne. Det blev til etableringen af Copydan.

Bryggervangen 8
DK-2100 København Ø
copydan.dk